

Om uitsluitend te dienen
in bestuurszaken

Nr. van het arrest
Nr. 1707 Corr. Folio
Nr. 2005 CV 464 van het parket
Nr. 2007 BC 294 van de griffie

AANGEBODEN OP :

23-12-2009

NIET TE REGISTREREN
DE ONTVANGER
SEX J.P.

opschorting
tot na uitspraak
Grondwettelijk
Hof.

ARREST

Het Hof van Beroep te Brussel, 15de kamer,
zitting houdend in strafzaken, wijst het volgende arrest :

In aanwezigheid van het Openbaar Ministerie de zaak van :

4986
nihil

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR, bevoegd voor het
grondgebied van de provincie Limburg, met kantoren te 3500 Hasselt, Koningin
Astridlaan 50 bus 1,

eiser tot herstel,
vertegenwoordigd door meester Andy Beelen, loco meester Christian
Lemache, belden advocaat aan de balie van Hasselt,

tegen:

4987
nihil

; geboren te in , voorheen wonende te
, thans wonende te Beringen,

verwezene,
die niet verschijnt noch vertegenwoordigd wordt.

*****

Beschuldigd van te op een niet nader te bepalen datum tussen 7
september 1981 en 5 december 1996,

1 exempl. afgek. .
afgeleverd aan de
P.G. dd. 11.01.2010

als (mede)eigenaar(s) die de opstelling van een vaste of verplaatsbare inrichting hebben toegestaan of gedoogd en die tot de werken opdracht hebben gegeven

Op het onroerend goed gelegen te gekadastreerd of geweest zijnde

..... eigendom van:

1/ ..... , geboren te ..... op .....
..... mijnwerker, wonende te ..... BERINGEN,

2/ ..... , geboren te ..... op .....
..... , gepensioneerde, wonende te .....
BERINGEN,

Een grond te hebben gebruikt voor het plaatsen van een vaste inrichting, te weten:
een garage van 4,9m bij 10,7m te hebben gebouwd zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen en vanaf 5 december 1996 tot 30 juni 1999 voormeld bouwwerk in stand te hebben gehouden.

Teneinde na toepassing van de strafwet, op vordering van de gemachtigde ambtenaar of het college van burgemeester en schepenen, in toepassing van art. 65§1 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw - thans art. 68§1 Besluit van de Vlaamse regering d.d. 22 oktober 1996 tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse regering van 24 september 1996 tot coördinatie van de Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw;

- de plaats te herstellen in de vorige toestand;

en over te gaan tot veroordeling tot een dwangsom van 5.000 Fr. per dag bij niet-uitvoering van het vonnis binnen de gestelde termijn.

Overgeschreven op het 2° hypotheekkantoor te ..... op ..... , boek ..... en
ambtshalve ingeschreven. Ontvangen : 3.825 frank.
De Bewaarder (get.)

het onroerend goed toebehorend aan _____ en _____ krachtens akte
van aankoop d.d. _____ ontvangen op _____ door
_____, notaris te _____

Gezien het vonnis van de correctionele rechtbank te Hasselt d.d. 07 december 1999 dat na tegenspraak zegt:

Beveelt het herstel van de plaats in de vorige staat, hetgeen impliceert de integrale sloop – inclusief de vloerplaten – van de garage van 4,9 m x 10,7 m bestaande uit rode bakstenen en een golfplaten dak en dit binnen de MAAND nadat huidig vonnis in kracht van gewijsde getreden is en beslist dat het college van burgemeester en schepenen of de gemachtigde ambtenaar, ingeval het vonnis niet wordt ten uitvoer gelegd, daarin op kosten van de beklaagde kan voorzien.

Zegt dat de overheid die het vonnis uitvoert gerechtigd is de van de herstelling van de plaats afkomende materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan en te vernietigen op een door haar gekozen plaats.

Zegt dat de veroordeelden gehouden zijn alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, begroot en invorderbaar verklaard door de beslagrechter.

Veroordeelt beklaagde daarenboven tot een dwangsom van 5.000 frank per dag vertraging bij niet uitvoering van huidig vonnis binnen de gestelde termijn.

Gezien het arrest van het hof van beroep te Antwerpen d.d. 13 april 2005 waarbij als volgt werd beslist:

...
Stelt vast dat er geen aanleiding meer is om in te gaan op de herstellvordering.

Gezien het arrest van het Hof van Cassatie gewezen op 13 december 2005 hetwelk het bestreden arrest vernietigt in zoverre het uitspraak doet over de herstellvordering en de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Brussel verwijst.

*****

Gehoord het verslag van voorzitter Papen.

Gehoorde de eisende partij in haar middelen van verdediging zoals door meester Bøelen ter zitting ontwikkeld.

Gezien de conclusie en stukken van de eisende partij.

De verwezene is niet verschenen noch werd hij vertegenwoordigd ter zitting van het hof waarop de zaak behandeld werd.

Het hof van Cassatie heeft bij arrest d.d. 13 december 2005 het arrest van het hof van beroep te Antwerpen d.d. 13 april 2005 vernietigd "in zoverre het uitspraak doet over de herstellvordering".

De behandeling van deze zaak betreft enkel nog de herstellvordering.

1. De feiten.

Bij aanvankelijk proces-verbaal d.d. 5 december 1996 werd vastgesteld dat te in de een garage werd gebouwd van 4,90 m x 10,70 m zonder bouwvergunning.

De verwezene stelde in zijn verhoor d.d. 23 december 1996 niet geweten te hebben dat een bouwvergunning verplicht was.

De verwezene vroeg een regularisatievergunning aan die echter bij beslissing d.d. 15 januari 1998 door het College van Burgermeester en Schepenen geweigerd werd.

Deze weigering werd bij beslissing d.d. 9 april 1998 door de Bestendige Deputatie bevestigd.

Bij brief d.d. 4 november 1998 aan de procureur des Konings vorderde de gemachtigde ambtenaar het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand wat volgens hem impliceerde : *"de integrale sloping (inclusief vloerplaten) van de wederrechtelijk opgerichte garage van 4,9m bij 10,7m bestaande uit rode bakstenen en een golfplaten dak. Deze constructie is ingeplant links van de woning op geringe afstand van de perceelsgrens"*.

Deze herstellvordering werd hoofdzakelijk als volgt gemotiveerd:

" Overwegende dat de kwestieuze garage strijdig is met de bovenvermelde voorschriften van de gemeentelijke bouwverordening Mijncité; door haar oprichting in esthetisch onverantwoorde materialen en haar inplanting op geringe afstand van de perceelsgrens vormt ze geen harmonisch geheel met het hoofdgebouw en is ze niet integreerbaar in het straatbeeld; de goede ruimtelijke ordening wordt er ernstig door in het gedrang gebracht".

Op 10 februari 1999 verklaarde de verwezene dat hij de garage vrijwillig zou afbreken in het voorjaar.

Op 30 juni 1999 werd vastgesteld dat dit nog niet gebeurd was en op 30 oktober 1999 werd overgegaan tot dagvaarding, overgeschreven op het Hypotheekkantoor op 4 november 1999.

De eerste rechter veroordeelde de verwezene op strafgebied en gelastte de herstellvordering, zoals hierboven uiteengezet, binnen de maand nadat het vonnis in kracht van gewijsde zou gaan.

De verwezene stelde hoger beroep in op 21 december 1999 gevolgd door het hoger beroep van het openbaar ministerie op 22 december 1999.

Bij arrest van het hof van beroep te Antwerpen d.d. 13 april 2005 werd geoordeeld dat:

- de herstellvordering tijdig werd ingesteld;
- niet werd ingegaan op de herstellvordering in zoverre geënt op de feiten van instandhouding.

Bij arrest d.d. 13 december 2005 oordeelde het Hof van Cassatie dat:
" de opheffing van het strafbaar karakter van het misdrijf van instandhouding alleen het verval van de op dat misdrijf gesteunde strafvordering tot gevolg heeft; dat, bij ontstentenis van anders luidende bepaling, deze wijziging evenwel niet meebrengt dat de instandhouding, die strafbaar was in de periode waarin zij plaatsvond, niet langer de grondslag kan uitmaken van een herstellvordering, noch dat de strafrechter voor wie de herstellvordering werd ingesteld op het ogenblik dat de instandhouding nog strafbaar was, daardoor zijn bevoegdheid verliest"

Bij proces-verbaal d.d. 22 mei 2007 werd vastgesteld dat de garage werd afgebroken maar dat de verwezene nagelaten heeft de vloerplaten weg te nemen.

2. In rechte.

Sedert de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna VCRO) op 1 september 2009 bepaalt art. 6.1.1.4°lid dat een herstellvordering die door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur of het college van Burgemeester en Schepenen is gesteld op grond van de instandhouding van handelingen, niet langer kan worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is gesteld, wat hier het geval is.

De instandhouding vond hier plaats in een ruimtelijk niet kwetsbaar gebied.

Gelet op de door de decreetgever in art. 6.1.2 VCRO gegeven interpretatie van art. 6.1.1 derde lid VCR, voorheen art. 146,3° lid Stedenbouwdecreet 1999

zoals gewijzigd bij art. 7 van het decreet van 4 juni 2003, staat het vast dat het ten laste gelegde instandhouden thans geen misdrijf meer uitmaakt.

Art. 6.1.2 VCRO bepaalt: "Artikel 6.1.1 derde lid, toegevoegd bij decreet van 4 juni 2003 en gedeeltelijk vernietigd bij arrest nr. 14/2005 van 19 januari 2005 van het Grondwettelijk Hof, wordt geïnterpreteerd als volgt: Deze bepaling heft de strafbaarstelling van de vermelde instandhoudingsmisdrijven op".

Het voormelde art. 6.1.1 derde lid bepaalt: "De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbare gebieden. Voor de strafbare instandhouding is uitsluitend vereist dat de wederrechtelijke handelingen op het ogenblik van de instandhouding gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbaar gebied".

Deze bepalingen, samen gelezen met art. 6.1.1 vierde lid VCRO, verhinderen het opleggen van een herstelmaatregel op grond van feiten van instandhouding in de mate dat deze op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar zijn gesteld.

Eiser tot herstel vraagt het hof krachtens de bijzondere wet van 6 januari 1989 betreffende het Grondwettelijk Hof, de volgende prejudiciële vraag te stellen:

"Schendt art. 146, 4de lid DRO waar het bepaalt: "Een herstellvordering die door de stedenbouwkundige inspecteur is ingesteld op grond van de instandhouding van handelingen, kan vanaf 1 september 2009 niet langer worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is gesteld" het door art. 16 GW en art. 1.1. Aanvullend Protocol EVRM gewaarborgde eigendomsrecht van de door de instandhouding van een illegale constructie benadeelde derde, al dan niet in samenhang gelezen met het legaliteitsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, door te verhinderen dat de tijdig bij het vonnisgerecht aanhangig gemaakte publieke vordering tot herstel in de oorspronkelijke staat of tot herstel in een legale staat niet langer kan worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is gesteld?"

In deze vraag is blijkbaar een fout geslopen wat het benoemde artikel betreft, nu deze bepaling gestipuleerd werd bij art. 6.1.1 vierde lid VCRO vanaf 1 september 2009 en niet bij art. 146, 4de lid DRO.

Krachtens art. 26 § 2 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 betreffende het Grondwettelijk Hof kan het hof slechts weigeren het Grondwettelijk Hof te verzoeken uitspraak te doen over deze prejudiciële vragen:

(a) wanneer de zaak niet door het hof kan worden behandeld omwille van onbevoegdheid of onontvankelijkheid, tenzij wanneer die redenen ontleend zijn aan normen die zelf het onderwerp uitmaken van het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vragen (art. 26 § 2, tweede lid, 1°),

(b) of wanneer het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak heeft gedaan over een vraag of beroep met een identiek onderwerp (art.26 § 2, tweede lid, 2°),

(c) of wanneer het hof meent dat het antwoord op de prejudiciële vragen niet onontbeerlijk is om uitspraak te doen (art.26 § 2, derde lid, in fine),

(d) of wanneer het bepaalde in art.6.1.1, 4° lid VCRO de beweerd geschonden bepalingen klaarblijkelijk niet schendt.

De gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur houdt voor dat door het niet langer algemeen handhaven van het verbod op instandhouding, behoudens in ruimtelijk kwetsbare gebieden, en het niet aanvullen hiervan met een objectieve aansprakelijkheid in hoofde van de actuele eigenaar of enige andere regeling, er sprake is van een aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau dat werd geboden door het Stedenbouwdecreet 1999 zonder dat dit verboden is aan de ernst van de gevolgen voor de goede ruimtelijke ordening en op die wijze het algemeen belang en houdt voor dat dit strijdig is met het standstill-beginsel zoals impliciet vervat in artikel 23 van de Grondwet.

De eiser tot herstel beschikt over de nodige hoedanigheid en het belang als eisende partij in deze zaak.

Wanneer het Grondwettelijk Hof bevestigend zou antwoorden op de vragen of een van de vragen zou dit wel degelijk als gevolg hebben dat de herstellvordering, die enkel is gesteund op de instandhouding, nog voor inwilliging door het hof in aanmerking zou kunnen komen.

Rekening houdend met het feit dat dezelfde vraag gesteld werd aan het Grondwettelijk Hof bij arrest van het hof van beroep te Gent d.d. 27 november 2009, wordt deze zaak opgeschort tot aan de uitspraak van het Grondwettelijk Hof desontrent.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF,**

**RECHTSPREKEND BIJ VERSTEK t.a.v. de verwezene . en NA
TEGENSPRAAK t.a.v. de overige partijen;**

Gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, alsook de artikelen :

- 24 van de wet van 15 juni 1935,
- 186, 210 en 211 van het Wetboek van Strafvordering,

2010 9:21 3:26 9

Vooraleer uitspraak te doen over de herstellvordering en de erop geënte vordering tot verbeurte van een dwangsom :

Schoft deze zaak op tot aan de uitspraak van het Grondwettelijk Hof op de hiernavolgende vragen zoals gesteld bij arrest van het Hof van beroep te Gent d.d. 27 november 2009 (met not.nr. 1255/06) :

1° Schendt artikel 6.1.1, 4° lid VCRO het door artikel 16 Grondwet en artikel 1.1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM gewaarborgde eigendomsrecht van de door de instandhouding van een illegale constructie benadeelde derde, al dan niet in samenhang gelezen met het legaliteitsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, door te verhinderen dat de tijdig bij het vonnisgerecht aanhangig gemaakt publieke vordering tot herstel in de oorspronkelijke staat of tot herstel in de legale staat niet langer kan worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is gesteld?

2° Schendt artikel 6.1.1 vierde lid VCRO het standstill-beginsel, vervat in artikel 23 Grondwet, door – zonder indeplaatsstelling van een alternatief – reeds bestaande en voor de rechter uitgeoefende vorderingsrechten van de overheid tot herstel van de goede ruimtelijke ordening uit te doven naar aanleiding van een depenalisering van het misdrijf van instandhouding, terwijl deze depenalisering de concrete aantasting van de goede ruimtelijke ordening zowel de facto als de iure onverlet laat?

3° Schenden artikel 6.1.1, derde lid en 6.1.1, vierde lid VCRO het standstill-beginsel vervat in artikel 23 Grondwet, doordat zij samen gelezen het opleggen van een herstelmaatregel op grond van instandhouding in niet ruimtelijk kwetsbaar gebied onmogelijk maken en zo de mogelijkheid van de overheid tot het vorderen van het herstel van wederrechtelijke situaties in feite laat afhangen van het voorhanden zijn en de eventuele vervolging van een dader aan wie het oprichtingsmisdrijf toerekenbaar is, terwijl deze omstandigheid geen verband houdt met de schade aan de goede ruimtelijke ordening die door de illegale situatie eventueel wordt veroorzaakt?

Houdt de uitspraak nopens de kosten aan.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van **22 december 2009**, waar aanwezig waren :

- mevrouw A. Papen,
- mevrouw C. Vanderkerken,
- de heer Ph. De Clippel,
- de heer M. Verbelen,
- de heer Th. Gillioen,

raadsheer d.d. voorzitter,
raadsheer,
plaatsvervangend raadsheer,
advocaat-generaal,
griffier.

A stylized handwritten signature consisting of a large, rounded top loop, a vertical stem, and a smaller loop at the bottom.

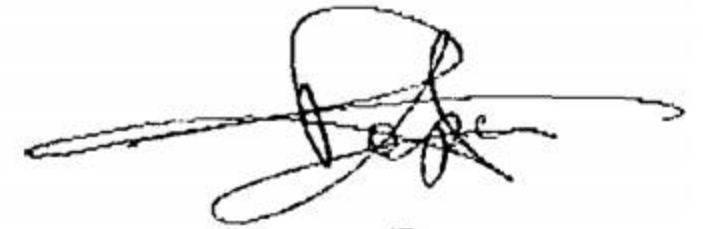
Gillioen

A dense, scribbled handwritten signature with multiple overlapping loops and lines.

De Clippel

A handwritten signature with a long, sweeping horizontal stroke and a sharp, triangular peak on the right side.

Vanderkerken

A handwritten signature with a long horizontal stroke and a complex, looped structure above it.

Papen